

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K, félévre 5 K,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 kor na.

A nemzet vérvesztesége.

Nincs az a gyilkos hadjárat, nincs a vészes járvány, amely pusztítás dolgában vetekednék a tengerentuli kivándorlással. A mult esztendő folyamán csupán október hónapban 17951 utlevelet állítottak ki, vagyis kétszer annyit, mint az előző évben s természetesen ez utlevelek tulajdonosai nem valami kéjtutásra indultak, az óceánjáró gőzösök gyomra nyelte el valamennyit, mentek mindannyian az újvilágba, Amerika boldogulást ígérő földjére.

A legrosszabb a dologban az, hogy nincs mód, nincs eszköz amivel ezt a nagy vérveszteséget meglehetne akadályozni. Az Egyesült államok köztársasági elnökei folyton ígérik, hogy megszigorítják a bevándorlást. Az ígéret azonban csak ígéret maradt. Mi itthon próbálkozunk szigorú törvényeket hozni a kivándorlás ellen, mind nem ér semmit. Minden héten lefűlelnek egy-két kivándorlásra csábító ügynököt, ez sem ér semmit. A dúsgazdag hajóstársaságok, amelyek privilégiumot kaptak a tengerentuli kivándorlás lebonyolítására, a törvény védelme alatt üzik szabadon garázdálkodásaikat. Mindegyiknek van egy csomó ügynöke, akiknek más feladata nincs, mint hogy emberanyagot toborozzanak az óceánjáró hajók részére. Legutóbb a

kormány rendeletileg tiltotta el a katonai szolgálatra kötelezettek kivándorlását. A rendelet maradt rendelet, aki szabályszerűen nem tud kivándorolni, az egész egyszerűen kiszökik. Ha már egyszer kint van az ország határán, a dolgát simán elintézik a hajóstársaságok, amelyekre nézve az a fő, hogy a szőkevény a viteldíjat kitudja fizetni.

A munkabíró emberek tömeges kivándorlásának igen szomorú következményei vannak. Ma nemesak az iparban, de a mezőgazdaságban is hiány van, amely nagyon is erősen gátolja ennek a két közgazdasági ágának fejlődését. A munkahiány munkabéremelkedést jelent, aminek a természetes következménye a drágaság. A kivándorlásban rejlő nemzeti vérveszteséget megérzi tehát az ország minden lakója, talán épp ez a körülmény nyithatná ki a nemzet jobbainak a társadalmi munka embereinek a szemét, hogy így országos mozgalom indulhatna meg a nemzeti vérveszteség gyógyítására.

Ezt a gyógyítást természetesen nem úgy kell kezdeni, ahogy az állam teszi, nem szaktanácskozásokkal, kétesértékű intézkedésekkel rossz, a gyakorlatban végrehajthatlan, vagy semmit sem érő miniszteri rendeletekkel, hanem komoly, olyan irányú társadalmi munkával, amely megszünteti a kivándorlás alap-okát, az embereket a falutól való undorodását.

A falusi életet kell regenerálni. A falu szociális bajait kell orvosolni, okos társadalmi intézkedésekkel oda kell hatni, hogy a falvak népe ne utálja meg azt a földet, amelyben apáik csontja porlad, ne utálja meg a nád-fedeles kunyhót s ne vágyakozzék a városok kőkolosszusai közé.

Csodálatos dolog ebben az országban, amelynek legértékesebb emberanyagát a falu szolgáltatja, legkevésbébbet törődnek a falvak népével. Amíg a városoknak minden apró-cseprő baját heteken át tárgyalja a sajtó s a városok mizériáiról anket, anketet követ, a városok bajainak orvoslására ezer számra produkálják a jobbnáljobb tanácsokat, sőt mi több, a városok bajainak orvoslására tudnak meglehetősen jó gyógyszereket is fogatba venni, addig a faluval nem törődik senki. A falunak csak szaporodnak a bajai. Csoda-e tehát, ha a kivándorlás nőttön-nő, ha a falvak folytosan néptelenednek?

Ezt a nemzetpusztulási folyamatot mindenáron meg kell akadályozni. Ha bebizonyul; hogy a kivándorlási törvény vagy más szóval az államhatalom intézkedései nem bírják megakadályozni a nemzeti vérveszteséget, akkor kénytelenek vagyunk a társadalmi munka eszközeihez folyamodni. Ma már ott tartunk, hogy a földműves ugyanannyit kereshet itthon, vagy talán még többet mint Amerikában, tehát földművelőnépünk nem azért vándorol

TÁRCA.

Adéle asszony.

Irtta: Roda-Roda.

Kriegner doktor rendelő órája véget ért. A három utolsó páciens nevét, a diagnózist és a terápiát írta be Kriegner a betegek naplójába. Azután kihuzta az asztalfőket és néhány pénzdarabot dobott bele, amiket tapogatózó, érthetetlenül szégyenlős kezek raktak le az íróasztalára.

Ekkor bejött az inas és jelentette, hogy még egy hölgy várakozik odakünn.

Kriegner bosszankodott.

— Még mindig nem tanulták meg az emberek, hogy 3-4-ig van rendelő óráim? Küldje el azt a hölgyet!

Az inas nyugodtan állt egy helyben, olyan arccal, amely eddig még mindig sikerrel küzdött le gazdájának idegességét.

— Kicsoda az a hölgy? — kérdezte Kriegner — és be sem várva a választ, újból helyet foglalt az íróasztal mellett. Az íróasztalon álló lámpa megvilágította selyemfényű haját.

Amikor Adéle asszony bejött, Kriegner felpillantott és a következő percben képtelen csodálkozással talpra ugrott.

— Ó?! Hogyan kerülhetett ide? Pillantása átölelte a finom nő alakját és kutatóan akadt meg az arcán.

Az arca nem változott. Édes, fiatal arc, — a szája mindig csókokra ingerelte.

Forróság lepte el. De csakhamar leküzdötte, felülkerekedett benne az orvos.

Adéle asszony helyet foglalt a zöld székben és annak rojtjait végighuzta az ujjai között. Így tett minden betege és a rojtok már nagyon meggritkultak.

Az asszony halk, meg-megtöredező hangon panaszkolta, hogy fájdalmat érez a bal vállában. Felénken elnézett Kriegner mellett, — a sötét szobasarokba tévedt a szeme. Nem-e köhög a nagyságos asszony?

— Nem, azaz, hogy mégis.

— Jelentéktelen baj bizonyára, de mindazonáltal kissé alkalmatlankodni leszek kénytelen Nagyságodnak.

Keresgelt az íróasztalon, félredobott néhány könyvet, feldöntött egy üveget, amíg megtalálta a szethoszkopot. Pár pillanatokkal ezelőtt tette le oda.

— Szabadna kérem, — csak két-három kapcsolatot kegyeskedjek kikapcsolni. Köszönöm.

Az asszony kezeit nézte — remegtek. Azután lehajolt és fejét az asszony mellére illesztette.

— Mélyen tessék lélegzeni Nagyságos asszonyom! Ujra!

A lelegzés tisztán jött ment, a tüdő egészséges volt. A szív ellenben egy félénk madár röpöködéséhez hasonlóan működött. Arcán érezte az asszony forró testét. Támolyogva egyenesedett ki.

— Semmi baj, Nagyságos asszonyom!

Az asszony lázas szemei mértéktelenül felizgatták. Lassan feléje nyujtotta apró kezeit.

— Eljöttem hozzád, — mert szeretsz!

Kriegner csöndesen ült az íróasztalánál. Fejét a kezeibe hajtotta és gondolkodott a talány megoldásán. De mindhiába.

Egy egész télen át futott az asszony után. A szerelme után való vágyakozás betöltötte a napjait és az éjszakáit. És nem tudta megnyerni magának.

Azoknak a kinokkal teli heteknek emléke még ma is megborzasztja.

Egy csöndes órában végre észbe kapott. A hirnevét — amelyet oly nehezen szerzett meg magának — ebben a kegyetlen ökölharcos időben, napról-napra újra ki kellett küzdenie, meg kellett védelmeznie.

A szerelem rossz segítő társ az ökölharcban. Kriegner doktor — aki gyógyzni tudott, megtanult lemondani — szigorúan leszámolt magával és azóta többé nem látta Adéle asszonyt. Sőt már el is felejtette. Ma, azután újból fölébredt minden.

Mi kergette ide? Hogyan került hozzá ez isteni ajándék — most amikor már nem is könyörgött érte.

Utána halkán, óvatosságra intette az esze: — Ne engedd, hogy hatalmába kerítse életedet! Fogadd úgy: ahogyan jött; csinos véletlennek!

ki, hogy jövedelmét szaporítsa, hanem hogy egyhangu életét felcserélje derűsebbel, mozgalmasabbal, s pusztulásnak indult falvakban itthon nem találhatja meg azokat a tényezőket, amelyek az életet változatossá, derűssé, könnyebben elviselhetővé teszik, a falvakból csak sötét életunalom ásit felé, ezt kell onnan valahogy kiűzni, orvosolni kell a falu szociális bajait és meg fog szünni a kivándorlás.

A tanoncok szerződésének és felszabadítása.

(B. B.) Kereskedelmi törvényünk a kereskedő tanoncok szerződéséről és felszabadításáról egyáltalában nem intézkedik. A törvény 1876. január elsején lépett életbe és a tanoncok szerződésének és felszabadítása maradt a régiekben; ugyanis a főnökök megállapodtak a tanviszony minden részletére nézve s ennek befejeztekor a főnökök sajátkezűleg irt felszabadító bizonyítványt adtak.

Az 1884-iki ipartörvény némileg javítani akarta a kereskedelmi törvénynek hiányos rendelkezéseit és félre nem érthető módon elrendeli, hogy az iparos tanoncok szerződését és felszabadítását az ipartestületek, míg a kereskedő tanoncok szerződését és felszabadítását az elsőfoku iparhatóságok teljesítik. Az ipartestületek az iparos tanoncokra vonatkozó törvényes rendelkezéseket pontosan végrehajtják; rendszeres nyilvántartókat vezetnek minden a kerületükben alkalmazott iparos tanoncról; a szülők és mesterek megállapodásait szerződésbe foglalják és a tanviszony befejeztekor kiállítják a felszabadítást igazoló okmányt és ezt szabályszerűen elkönyvelik.

A kereskedők az ipartörvény életbeléptekor két csoportra oszlottak. Az egyik csoport tudomásul vette az ipar-

törvények reája vonatkozó rendelkezéseit és gondoskodott róla, hogy tanoncainak szerződésének és felszabadítása az elsőfoku iparhatóságnál nyersen szankciót. Az alkalmaztatás próbaidejének leteltekor elment a tanonccal az iparhatósághoz, ott szerződésbe foglalták a szülőkkel történt megállapodásokat és a tanviszony befejeztekor megint elment a tanonccal az iparhatósághoz és kiállította a felszabadító oklevelet. Az iparhatóság ezekről lajstromot készített és ezekbe a jelentkezett szerződő és felszabaduló tanoncokra vonatkozó több adatokat bejegyezte.

A kereskedők egy másik csoportja az ipartörvénynek reája és a tanonckérdésre vonatkozó rendelkezéseit vagy nem tudta és nem tudja még ma sem, vagy pedig tudta — de arról tudomást nem akart szerezni kettős okból: először azért, mert az általa eszközöndő szerződés és felszabadítás sokkal kényelmesebb és másodszer azért, mert az iparhatóságnál történő szerződésre és felszabadításra őt eddigé senki sem kötelezte. Ez utóbbiból folyólag kereskedőink egy jó része követi a százados gyakorlatot, negligálja a törvényes rendelkezéseket és a tanoncok szerződésénél és felszabadításánál teljesen mellőzi az iparhatóságot és önmaga intézkedik, ahogy részére kellemesebb és kényelmesebb. Ennek a fűresa önkényes eljárásnak a törvény 28 éves gyakorlata után nem volna szabad előfordulnia. Nem pedig azért mert a kereskedőben van annyi intelligencia, hogy a törvényes rendelkezések közhasznú célzatát megértse és annak saját kényelmét alávesse; továbbá azért sem, mert az elsőfoku iparhatóság csekély utánjárásal érvenyt szerezhetne a törvény vonatkozó rendelkezéseinek és kötelezhetné a kereskedők összeségét arra, hogy tanoncaikat nála szerződtesse és felszabadíthassák.

Az iparhatóság evvel az erélyesebb

fellépésével kiküszöbölné egy nem ritkán előforduló és a tanonciskolázásra bénítólag ható anomáliát, t. i. azt, hogy a kereskedőink csakis tanviszony lejáratkor szabadíthatnák fel tanoncaikat és nem követhetnének bizonyos önkényes eljárást a felszabadítások körül. Megesik akárhányszor, hogy a kereskedő a tanviszony lejártát be sem várva — felszabadítja tanoncát és így ez a korábban bekövetkező felszabadítás elvonja a tanoncot az iskola áldásaitól.

Kapcsolatosan evvel a kérdéssel felhívom a kereskedők figyelmét arra a körülményre, hogy ők tanoncaik alkalmazásakor teljesen negligálják a kereskedő tanonciskolákra vonatkozó miniszteri tervezetet. Ez a tervezet ugyanis azt mondja, hogy a kereskedő tanonciskolába csakis két középiskolát, vagy hat elemi iskolát végzett tanoncok vehetők fel; továbbá, hogy minden kereskedő köteles tanoncát az üzletbelépés napjától — még a próbaidő alatt is — a felszabadulásig a tanonciskolába bejártatni. Ebből a rendelkezésből önkényt következik, hogy a kereskedő csakis olyan tanoncot alkalmazhat, aki legalább két középiskolát, vagy hat elemi osztályt végzett. E helyett azt tapasztaljuk, hogy tanoncaink kétharmadrésze rendes négy elemi iskolát sem végzett és így ez a gyatra tanonccanyag vajmi szomorú világításba helyezi azt a jövőben kereskedő osztályt, melytől kereskedelmünk felvirágzását várjuk és reméljük.

A madárvédelem Tapolczán.

A külföldön általában elterjedt az a vélemény, hogy a madárvédelem ügye Magyarországon igen fejlett, rendezett. No hát az olyan idegen, aki hazájában a magyar madárvédelemről sokat olvasott, hallott, fűresa tapasztalatokat szerezhetne, ha úgy véletlenül hozzánk vetődne. Mert hát nézzük csak egy

És Kriegernek, akinek kevés boldogság jutott, minthogy jóságos, résztvevő orvos volt, — könnyelműen önző érzése támadt; felvetette a fejét és mosolyogva várta a boldogság jöttét.

Az más halk gummilépésekkel jött be.

— Doktor ur kérem fél kilenc! És gazdája nema kérdésére folytatta: — Doktor ur ma este Leithner tanár urhoz hivatalos vacsorára.

Krieger arra gondolt, hogy telefon útján lemond. Orvosnak könnyű kifogást találni: súlyos beteggel hozakodik elő. De meggondolta: „Ne engedd, hogy hatalmába kerítse életedet!”

Átöltözött és elhagyott hazulról.

Az inasok éppen a pezsgőt töltögették. A peccenyénél tartottak, ahol nem beszélget senki, mert amugy is tudják, hogy egy férfi megszakítja a beszélgetést, amikor a poharára csilingel, jelezvén, hogy van mondani valója.

Ekkor az előszobában megszólal a csengő. A meghívott két orvos összenéz: kit hívat el?

Egy névjegy Krieger részére.

— Az az ur sürgősen kéri az orvos urat!

A többi hat orvos folytatja a beszélgetést szomszédnőivel. Krieger ellenben jeges ujjai között szorongatta a névjegyet.

Künn várakoztak reá.

Ha valaki öt perccel előttr megkérdezte volna, ismeri-e a félelmet — meggyőződés-

ből nemmel felelt volna neki. Most pillanatokig mozdulatlanul, nehéz lábakkal, egy helyben állt és a szívverése szünetelt közben. A névjegyen egy név: „Ottó Heide.”

— El kell távoznia, kedves Krieger? — kérdezte türelmetlenül a „beszélő” kíváncsi ur.

— Igenis. Boacsánatot kérek — nagyon súlyos eset.

Krieger meghajtott magát a társaság előtt, amelyet nem is látott és követte az inast, aki kivezette a férfi elé, akit két órával előttr megcsalt. Nem, ez nem akart bosszút állani! Két lépést tett az orvos felé.

— Hála istennek, hogy megtaláltalak! Az ég szerelmére, gyere gyorsan velem. A feleségem mérget ivott. Mentse meg!

— A feleséged... És én...

— A házi orvosomnál voltam — elutazott. Azután nálad jártam. Csaknem egy órája, hogy eltávoztam hazulról — mi történhetett azóta... Gyorsan!

És Heide Ottó magával cipelte szegény Kriegernek és a támoalgót előre lökdöste.

— Mérget ivott.

— Igenis. Két sublimát pastillát. Egy órával ezetott. Kocsis örültesen hajtson!

— Ne — mondta Krieger — elsőbben a lakásomra vigyen, ha segíteni akarok!

A kocsis hajtott. Nehány világos utcán át, a villamosokat surolva, merészen átrepülve az utcasarkokon, végül a csöndes Müllergasseban megállt.

Krieger gyorsan becsomagolta a táskáját.

Pillantása a pamlag összegyűrt párnájára tévedt.

— Édes Istenem, miért?

Azután újra kocsiba szálltak és a lovak rohantak előre.

— Érthetetlen, felfoghatatlan — mondta Heide.

Krieger nem felelt. A nyelve szélesen és szárazon tapadt a szájához. Örült félelem szoritotta össze a torkát. Nyugalmat Adéle ágya mellett találta meg, amikor meglátta az asszony nyomoruságát. Ugyanez az asszony néhány órával előttr.

Erezete: En vagyok oka valahogyan mindennek — és nem is sejtem, hogyan és miért?

Megkezdődött az asszony életéért való küzdelem. Csunya küzdelem. Az asszony egy sóhajtás nélkül eltűrt mindent. Később is, amikor visszanyerte eszméletét, csak mélyseges kétségbeesés volt a szemeiben, csakis a gyöngeség beismerése.

És merev félelem a legerősebbtől, akit ő maga hívott.

Tekintete néha az ajtó felé tévedt, mintha attól félne, hogy már a küszöbön leselkedik reá.

Krieger eljött reggel, délben, este és többször is. És Heide mindenkor azt kérdezte: — Tul van a veszélyen?

Kérdezte és olyan szemekkel könyörgött Kriegernek, aminőket szentbernáthegyi kutyáknál láthatnák.

kissé közelebről ezt a mi madár-védelmünket.

Az iskolák nagy buzgósággal tanítják, nevelik a tanulókat a fák és madarak iránti szeretetre. S mégis mily kevés hasznuk van nálunk mindezekből a kis madárkáknek! Amit az iskola a gyengéd gyermeki lelkeken keresztül e téren alkotna, teremtene, azt lerombolja a felnőttek tudatlansága, szivtelensége, közönye. A tudatlanságon lassanként segítenek az iskolák. De itt van a szivtelenség, mely flaubertet ragad s lepuffantja a kis áldozatot! Ugy látszik, ezzel szemben az iskola is keveset tehet. Hiszen azt tapasztaljuk, hogy a madarak vadászásában leginkább olyanok töltik kedvüket, akik magukat a műveltebb társadalmi osztályokhoz sorozzák, de akik valósággal nagyon messze vannak a műveltségtől.

De hát miért is lövöldözik ezek a kis madarakat? A céllövésben gyakorolják magukat? Ennek jobban megfelelni, ha rajzolt karikába lönek. Vagy vérszomjukat akarják így kielégíteni? Akkor menjenek nagy vadra, vagy öljék le a leölésre szánt csirkéket.

Az ilyen ember lelkéből hiányzik valami, ami az embert igazi emberré teszi. Hiányzik a gyenge, az elhagyatott, a szenvedő sorsának a megértése. Az ilyen ember nem érti meg a lába előtt vergődő madár üvegesedő szemének beszédét: „Miért veszed el parányi életemet? Hiszen gyenge erőmhöz képest nagy hasznat hajtottam neked s embertársaidnak.“

Nem. Ez csak a törvény szigorú szavát érti meg. Ugy kell tehát vele beszélni.

A madárvédelem ügyét gyakorlatiasabbá kell tenni. Ne csak az iskolák udvarán állítsanak fel madáretetőket, hanem minden alkalmas helyen. Ott van pl. a szép kis parkunk. Ennek

fáira mesterséges odukat kellene elhelyezni. Így téli időben a főtől kissé beljebb eső tisztáson elhelyezett csinos madáretető nemcsak díszitené a parkot, de az odaszokott madarak csipogása, élénk mozgása vidámságot kölcsönözne a téli környezetnek. A felállított madáretető főcélján kívül még pedagógiai feladatot is szolgál: oktatna. Az arra áthaladó egyszerű ember így okoskodnék: „Ejnye, a város urai milyen kis házikót csináltattak a madaraknak. De még az eledelükről is gondoskodnak! Mégis csak lesz valami a dologban, hogy ezeket a kis teremteseket ne hagyjuk elpusztulni.“

Különben ha a városnak nem lenne erre pénze, társadalmi úton is meg lehetne a dolgokat valósítani.

A fő az, hogy a madárvédelem ügye nálunk is gyökeret verjen végre-valahára.

Képkiallítás Tapolczán.

A budapesti festőművészek Keszthelyről Tapolczára hozták képeiket kiállítani. A kiállítás a Pannonia-szálloda nagytermében f. hó 14-én délelőtt fél 12 órakor nyílt meg elég szép számú közönség részvételével, akik között a hölgyek érdeklődtek nagyobb számban.

Hasonló kiállítás volt nálunk ugyancsak a budapesti festőművészek rendezésével 1911. december havában, amelyet Nagy Ernő festőművész rendezett. Az ideai kiállítás azonban művei számánál kisebb ugyan, de értékesebb, tartalmasabb, mint az első kiállítás volt. Az izléses elrendezés mellett a képek művészi kivitele és értéke a vidéki kiállításokat felülmúlja. Már magában véve Koszta József „Mezei munkások“ című képe is érdemes a megtekintésre. Az összes képek között a legérdekesebb, de egyszersmind legértékesebb; pályadíjjal kitüntetett munka. A kép két parasztasszonyt és egy kaszás embert ábrázol, akik az alkonyodó nap utolsó bíborvörös megvilágításában térnek haza a mezőről. Emeli a kép erőteljes hatását a világítás és árnyék erős kontrasztja.

A levegős, kitünően festett kép a tárlat legértékesebb műve, amely Tapolczán alig talál gazdát.

Nagy méreténél, de természetes kivitelével is második helyen áll Szepesi Kuszka Jenőnek a „Hóolvadáskor“ és a „Folyó partján“ című képei. Az elsőt szinte érezzük a páratelt langyos tavaszi levegőt, ami olvadásra indítja a hegyek hómezejét, visszatükrözve a vízben a lefolyó ár képét. Érdekes ugyancsak Szepesi Kuszka „Régi München“ című érdekes világításban festett képe.

Neográdi Antal „Sziklán“ című vászna szép kidolgozása dacára sablonos, témájával unottá lesz. Neográdi nem nyújt új dolgot, elcsépelet tárgyuak, amelyek kezdetben érdekesek voltak, különösen hölgyek szemében, ma már azonban szinte sablonos giccselések. Holló Lajos pécsi rajztanár római részletekről felvett aquarelljei élénken visszatükrözik az olasz langyos levegőt és élénk napsütést. Tudást és művészi erőt tanúsít Deák Ébner Lajos szolnoki vázlatai. — Fölötte van elhelyezve Feszty Árpádnak „Krisztus a keresztfán“ című nagy munkájából a „Síráló asszony“ fájdalmas érzelmű visszatükröző képe, amely sajnós a szembe jövő világításban nem érvényesül. Vágó Sándor „Talyigások“ című kis vásznán, az érdekes compositió elismerésre méltó.

Berkes Antal „Városligeti részlet“ című képe az eleven Stefánia-úti részletet tükrözteti vissza. Heyer Artur „Kutyája“ élénk megfigyelésre valló jól megrajzolt kép. — Náray Aurél „Rácsos kapu, rácsos ablak“ című mély színű életképével Bihari iskoláját látszik követni, jó rajzával és szép kidolgozásával mégis tehetségéről tanuskodik. Tetszetősek Németh Bélának a népeletből vett kisebb képei. Kézdy-Kovács László hangulatos meleg tonusban festett „Vadkacsa“ című képével van képviselve. Pálik tanítványára vall Bálint Árpád természetesen festett kosképeivel. Ezekon kívül még dicséretes törekvéseiről és művészi tehetségről tanuskodnak a kiállítás többi vásznai is.

Sajnos, hogy a kiállítás nem részesült a múlt hét folyamán a közönség részéről abban az érdeklődésben, amelyet méltán megérdemel.

A kép beszél, életet tükröztet vissza, a melylyel a szép iránti érzéket nemesíti, erősíti, amire minden kulturembernek szüksége van. Vagy talán nincs is szükségünk erre?

A kiállítást a kevés számú nagyközön-

Ilyenkor Krieger fölnézett és rázta a fejét: Ekkor nyakába ugrott Heide és olyan hangot hallatott, amely félig sikoly volt, félig sóhaj.

— Komplikációktól kell tartanunk, egy veselőb lehetőségére is.

Harmadik napon így beszélt Krieger:

— Most már van remény.

— Köszönöm neked, oh, nagyon köszönöm barátom! Nem éltem volna túl!

Krieger eltolta magától. Heide a szeméit törülgette.

— Elmehtek egy órára az irodámba? Három nap óta nem voltam ott?!

— Elmehtsz — felelte Krieger.

Az orvos egyedül maradt a beteggel. Megnézte és a pulzusát megtapogatta.

Adéle asszony nyugtalanul hánykolódott és ujjai görcsösen egymásba fonódtak.

— Miért? — kérdezte Krieger.

Adéle sirva fakadt. Fél a kérdéstől.

— Nem bírtam túlélni? Beszéljen kérem!

Igenis, dühös volt erre a nőre, aki egy malomkövet akart hengergetni a lelkiismeretére.

Adéle felemelkedett és üres, vigasztalan szemekkel nézett reá.

— Szeretem az uramat — esküszöm, hogy csakis őt szeretem. Nem gondolok másra. És az uram napról-napra kínoz és sérteget. Mégis szeretem. Amikor legmélyebben lealázott, odaállok eléje és így beszélek hozzá: „Bocsáss meg, hogy tévedtél.“ Tegnapelőtt — vagy talán három napja doktor ur? — ekkor a legocsmányabbat tette velem... azt mondta... azt mondta... Istenem, hogy az irnoka... Feltételezhető ilyesmi? Hazaküldte azt az embert, hogy otthon felejtett kulcsait elhozza és ő két óráig késett valahol és amikor megakartam kérni... arcultott. Ez örülttett. Bosszúra vágytam. Önre gondoltam. Véletlenül éppen önre. Elmentem önhöz. Amikor visszajöttem, itt várt rám az uram, térdre borult előttem és csókolt a

kezemeim... Az én dühösségem is megszűnt. A nyakába borultam volna, hogyha...

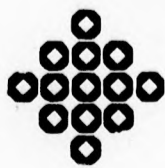
... ha nem esaltam volna meg egy órával előbb. Hiszen őt szeretem, csakis őt. — Vádolta magát. Minden szava ostorcsapás volt részemre. Erre mérget ittam. Oh, miért nem engedett meghalni?

— Nagyságos asszony, ön téved — ön nem volt nálam soha, és nem volt az enyém soha. Csak nehéz álmom volt. Én, nagyságos asszonyom, tegnapelőtt távol voltam hazulról és csak közvetlenül akkor érkeztem vissza, amikor az ön ura értem jött. Nálam ön nem járhatott!

Krieger erősen az asszony szemébe nézett, — Adéle ellent akart mondani, — de nem tudott.

Isten vele nagyságos asszonyom. De — kérem — hát ne sirjon annyira — ne sirjon kérem!...

KARDOS NAGYÁRUHÁZA TAPOLCZA, Fő-tér.

Legolesőbb és legnagyobb bevásárlási forrása a vidéknek a farsangi idényre. Teljes mennyasszonyi kelengyék készen 100 koronától felfelé. * Báli és mennyasszonyi ruhák. * Valódi szepességi és rumburgi vásznak. * Damasztal és ágyneműek. * Selyem és kasmir paplanok. * Hetenként csütörtökön maradék kiárusítás potom áron.

HIREK.

A Kath. Nőegyesület mulatsága.

ségen kívül testületileg látogatták meg az állami polg. fiu- és leányiskola növendékei. Nagyon helyesen, hisz a jövő nemzedék esztétikai érzékének fejlesztésére csak nevelő hatással lesz a művészi alkotások szemlélése.

A kiállítás még a mai nap folyamán megtekinthető, ajánljuk a nagyközönség figyelmébe, mert ritkán nyílik alkalom arra, hogy otthonunkban művészi alkotások élvezetes szemlélésében legyen részünk. A kiállítás, amit ma este 5 órakor tombolajátékkal zárnak be, a mai napon kedvezményes áron tekinthető meg.

Gondolatok a „Körkép“ fölött.

— Néhány szó az »Egyről-másról« festette képhez. —

Egészen kifogástalan úriember lehet valaki, s azért mégis megeshetik rajta, hogy hébe-korba megkívánja az alacsony mulatságokat. És pedig nem is az élvezetért, hanem magáért az alacsonyágáért. Mindnyájunkban vannak titkok és fegyelmek, de tökéletesen soha el nem ölt rossz ösztönök, melyek néha kifelé kíváncskoznak és eget kérnek. Mentül erősebb pörázon szoktuk tartani az ilyen rossz ösztönt, annál szilajabban sarkal, ha egyszer meg hagyjuk szólalni; a nyakig gombolkozott emberek a legszívesebben kívánják, ha egyszer megkívánták, — az ingujjra vetkőződést.

Mert sok gyarlóság van közöttünk a legjobbakban is, és egyik legáltalánosabb gyöngén az, hogy az új, a nem ismert, a változatos a varázs erejével hat ránk. Ugy hogya: a csatornának is lehet vonzó ereje, még olyanokra is, a kik megszokták tiszta ágyban aludni. Egy régi francia mondás azt tartja: „Tout homme a dans son cœur un cochon qui sommeille.“ Ha ez nem is, bizonytal rejthetik az emberben egy kis ördög, a ki kcronként fel-felebred, s csábítóknak tünteti föl az öt érzékszerv előtt azokat a szórakozásokat, melyeket az értelem megvet és kitagad. Ez a gonosz manó kedvet lop komoly, jó izlésű emberekbe, hogy teli torokkal kacagjanak a café-concert-ek leghűlyebb kuplén s rávegye a leggondosabb családapákat, hogy átvirraszszanak egész éjszakákat, csak a virrasztásért, olyan bor mellett, a minőt ebédjöknél meg nem tünének, olyan cimborákkal, a kiknek máskor restelnek közönni.

A legtöbb felebarátunk épp oly öntudatlanul enged ennek a gonosz manónak, mint a hogy hat esztendő urak engednek annak a (később érthetetlen) vágyakozásnak: a tiszta ruhával letelepedni a pocsolya közepébe, hozzá döngölözni a sáros kocsihoz, vagy legalább, ha már egyebet nem lehet tenni, feltörülni az esővizet a sétatér megázott padjáról egy ujdonatú fehér pantalonka hátulsó részével. Az ilyenek egyes-egyedül azért keresik az alacsony élvezeteket, mert vonzza őket a szokatlan, mint a gyerekek apró ruháit vonzza szenny, s mint bizonyos idegeket vonz a víz vagy a nagy mélység. De vannak olyanok is, a kik olykor-olykor szántszándékosan vetkőződnék pörére, avégből, hogy kiszellőzzenek egy kissé. Emezek úgy vélik, hogy a lelki és testi egyensúly fentartására szükséges koronként egy kis morális vagy szellemi érvágás, a szerint az elv szerint, melynek alapján Hypocrates ajánlatosnak mondta, hogy az ember havonként egyszer lerészegedjék. S lehet, hogy igazuk van. Talán egyik föltétele az egészségnek, hogy a hasznok is hozzá jussanak a maguk élvezetéhez, úgy, hogy ez alatt az agy belén szundikáljon, s kipihenhesse fárasztó gyönyöreit.

Azért nincs benne semmi meglepő, hogy akadt egyszer, néhány, jóízűségnek ismert gentleman, akik csömörben esvén a sublimisebb élvezetektől, nagyon megkívántak valami közönségest s divattá tették a — szakácsné-bált.

A tapolczai Kath. Jótékony Nőegyesület f. hó 19-én a Balatonvendéglőben tartotta tombolajátékkal egybekötött szokásos évi táncmulatságát.

Habár a mulatság nem volt olyan látogatott mint általában szokott lenni, mégis úgy erkölcsileg, mint különösen anyagilag igen szép összeget juttatott a jótékonyág nemes oltárára. — Ne keressük a látogatottság hiányának okát, hisz mindnyájan tudjuk, érezzük, de az egyesület magasztos céljára mégis elküldték filléreiket azok is, akik a mulatságon csak jószívűekkel vettek részt. A mégis szép számba jelenvolt vendégek kedélyes hangulatban a reggeli órákig szórakoztak.

Élénk érdeklődést keltett az első táncok után rendezett tombolajáték. Igen sok szép tárgy került kisorsolásra, amelyek legnagyobb részt ajándékozás utján gyűltek össze. — A mulatság sikere az egyesület fáradságtalan elnökségének, özv. Csöndes Józsefné elnöknek és özv. Vastagh Jánosné pénztárosnőnek köszönhető, akik a rendezés nem csekély munkáját kitartó türelemmel intézték. Úgy az ök, mint a mulatság résztvevőinek áldozatkészségét a szegények hála-köszönete fogja jutalmazni.

Tombolatárgyakat szivesek voltak küldeni:
Steiner Zsigmond, 2 kenyérkosár, 1 köpü, 2 gyertyatartó. Handlery Gusztávné, 1 asztali lámpa. Bricht Jenőné, 1 likör készlet. Hochstädter Józsefné, 2 virágváza. Tets Károlyné, 1 faldisz. Nagysurányi cukorgyár, 1 doboz szalon-cukorka. Merkly Antalné, 1 zsebkendő tartó. Vetter Pálné, 1 kötény. Löwy Bernát, 1 kép. Glazer Sándorné, 2 doboz asztaldisz. Törley pezsgőgyáros, 2 üveg pezsgő. Özv. Vastagh Jánosné, 1 cukortartó, 1 hamucsésze, 1 virslislát. Lessner Gréti, 1 pamlagvankos. Czunf Istvánné, 1 bombonier. Dr. Szücs Arnoldné, 1 kézimunkakosár, 2 virágváza. Kovács Ivánné, 1 pamlagvankos. Rieger Jolán, 1 szőlőmosópohár, 1 cukortartó. Bozzay Jenőné, 2 virágváza. Keszler Aladárné, 1 manikür doboz, 1 disztárgy. Ederer Nándorné, diszdozban szivarok. Dr. Deák Jenőné, kézimunkakosár. Dr. Berger Sándorné, 1 makkkészlet. Berger Manóné, 1 kenyérkosár, 1 virágváza. Dr. Löke Mórné, 4 virágváza. Kardos Mór, 2 diszes üvegpothár. Flieg József, 1 üveg cognac. Özv. Heimler Józsefné, 2 doboz tréfás tárgy. Özv. Heimler Miksáné, 1 kávé örlő, 1 habverő, 1 sótartó. Huppán Gyuláné, 2 faldisz, 1 hamutartó, 2 virágváza. Szabó Elekné Szombathely, 2 virágváza, 1 órapersely, 1 nipp. Wolf Gyula, 1 faldisz. Domaniczky Sándorné, 1 munkakosár. Friedl Anna, 1 zsúrtál, 1 kép. Takács Jenőné, 4 drb virágváza, 6 drb esemege tányér, 1 antik urna. Ifj. Takács Jenőné, 1 himzett újságtartó. Kemény Mór, 3 drb türrőlközökendő. Eibeschutz Adolfné, 2 virágváza, Tóth Lászlóné, 1 szőlőmosópohár, 1 cukortartó. Puskás Apollónia, 1 aszur asztal terítő, 6 kendőcskével. Sándorfi Anna, 1 szalon asztalterítő. Szücs Mihályné, 1 kosárka, cukorsüteménnyel. Gróf Esterházy pezsőgyára (Tata), 10 üveg pezsgő. Weiler Kálmánné, 4 virágváza, 1 szobor, 1 kép. Dr. Kaszás Károlyné, 2 virágváza. Jung Ádám, 2 üveg likör, 2 üveg rum. Ács Irma, 2 drb kézimunka. Földes Gyözőné, 1 névjegy tartó. Horváth Jenőné, 2 kép. Rónay Pál (Haláp), 2 diszkosár. Lustig Józsefné, 1 gyümölcsárvány. Spiegel Rezső, 1 üveg cognac. Dr. Ruff Jenőné, 1 nipp. Kaszás Soma, 1 üveg pezsgő. Szücs Róza, 1 doboz tréfás tárgy. Névtelen adakozó, 3 virágváza, 3 kézimunka, 3 képesalbum. Csonka Ottó, 1 diszasztalka. Monda Alajosné, 2 üveg bor. Hirsch Dávid, 1 borjufej. Hirsch József, 1 töltött disznóláb. Takács Géza, 1 torta. Pollák Adolfné, 5 üveg bor, 1 torta, 1 kosár zsárdinettó. Zalai Simonné, 4 virágtartó, 1 kosár Szintén József, 2 üveg bor. Gál M. Miksa, 1 toilette. Domokos Ignácné, 2 üveg bor.

Felisch Antalné, 2 virágváza, 1 tréfás tárgy. Dienes Kálmán, 1 üveg pezsgő. Özv. Csöndes Józsefné, 1 asztaldisz, 2 üveg bor.

Felülfizettek: Takács Jenő 15, Ley József, Dr. Darányi Ignác, Papp László, Székely János, Lessner Sámuel, Lessner Adolf, Ismeretlen adakozó 10—10, Szabó Elekné (Szombathely), Kéry Elek (Attala), Rónay Pál (Z.-Haláp), Glazer Sándor 7—7, Dr. Berger Sándor, özv. Csöndes Józsefné 6—6, Dr. Szende István (B.-Füred), Scheller Zsigmond (M. Apáti) Marton Rezső, Berger Vilmos, Neményi Géza, Felisch Antal, Dr. Kovács Vilmos, özv. Cséby Antalné, Lessner Sándor, Vida József (Alsópáhok), Dommanich Sándor (Marcaltó), Vigh József, Lustig Ferenc, Dr. Buzás Dezső 5—5, özv. Vastagh Jánosné, Dr. Kaszás Károly, Berger Károly, Weiler Ignác, Frisch László, Pollák Adolf, Keszler Aladár, Fodor Henrik, Dr. Deák Jenő, Dr. Rouse M. Kovács Iván, Dr. Varjas Gábor, ifj. dr. Takács Jenő 4—4, Bischoff Ilona, Barna Emil, özv. Frankl Károlyné, Eibeschutz Adolf, Kollányi Ödön, Leposa Ferenc, Csonka Ottó, özv. Flieg Józsefné, Jung Ádám, Dr. Szücs Arnold, Dr. Löke Mór, Burján Imre, Lénarth István (Bpest), özv. Mezner Vilmosné, Sándorfi Anna, Dr. Fischer Gyula, Puskás Apollónia 3—3, Kéry Gyula (Szentbékál), Marton Gyula, Dr. Vágó Jenő, Pruska Ferenc, Felkl Viktor, Nagy Ignác, Felkl Jenő (Pozsony), Kardos Mór, Weiler Kálmán, Szintén József, Pollák Pál, Steiner Imre, Dr. Hirsch Károly, Huppán Gyuláné, Dr. Ruff Jenő 2—2, Mojzer Endre, Halász Samu, Karácsonyi Mihály, Gut Imre, Tets Károly, Grosz Miksa 1—1 korona. Pruska János 50 fillér. Összes bevétel 728 korona 60 fillér volt, a tiszta jövedelem 410 korona. — Az igentisztelt felülfizetők és mindazon hölgyek és urak, kik az est sikeréhez erkölcsileg és anyagilag hozzájárulni szivesek voltak, fogadják ez uton a kath. nőegylet hálás köszönetét.

Kérjük azon tisztelt címeiket, kik ez ideig nem voltak előfizetőink, de a lapot ujév óta mutattványul kapták, — hogy a jelen lapszámot csak az esetben tartsák meg, ha lapunk előfizetői sorába óhajtanak lépni. Nem szeretnénk oly színben feltűnni, mintha lapunkat bárkinek is kedve ellenére küldenők.

A kiadóhivatal.

Községi gyűlés Tapolca nagyközség képviselőtestülete ma 1913 január hó 19-én délelőtt 11 órakor az alábbi tárgyakban gyűlést tart. 1.) Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2.) Illetőségi ügyek. 3.) Végrehajtó kérvénye lakbérének előleges fizetéséért. 4.) Kovács Mihály tűzoltó neje kérvénye férje fizetésének kiadásáért. 5.) Rendőrbiztos jelentése az elmúlt évről. 6.) Rendőrbiztos kérvénye javadalmazásának felemeléséért. 7.) Új adó összeírása és kivétele ügyében intézkedés. 8.) Kávéházi helyiség ügyében jelentés. 9.) Fogyasztási adó mult évi kezeléséről jelentés. 10.) Vasut által kért átírás ügyében határozat. 11.) Máv. üzlet. vezetőség megkeresése ingatlan átírása. 12.) Vágóhid ügyében jelentés és határozat. 13.) Kövezetvám szedési jog engedélyezése ügyében pótálás.

Uj iparfelügyelője van Zalamegyének, mert Braun Istvánt áthelyezte a miniszter Nagykanizsáról Deésre s helyébe onnan Feller Arnoldot nevezte ki Nagykanizsára.

A pénzügyminiszter Budanovics Mátyás sümei adótitstet saját kérelmére Dunaföldvára helyezte át. — Helyébe Derner József adótitstet helyezték át Nagyszőlősről Sümegre.

Adakozás. A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár a Szanatórium-egyesület javára 20 koronát adományozott, mely összeget e helyütt hálalasan megköszöni az elnökség. *Pollák Adolfné.*

Szerkesztőváltás. A Nagykanizsán megjelenő Zalai Közlöny felelős szerkesztője, Kanizsa István megvált a lap szerkesztésétől.

Zongorahangolás. Kurcz Gyula zongorahangoló a jövő hét folyamán Tapolczára jön. Ez uton is felhívjuk az érdeklődő közönséget, hogy vagy Grünberger Bella urlányánál, vagy Stephaneck János urnál előre jelentsék be zongorahangoltatásukat.

Iparhatósági megbizottak névjegyzéke Tapolczán 1913. évre. Elnök: Keszler Aladár. Lajstromvizsgálók: Nagy Samu, Steiner Miksa, Kunze Lajos, Huppán Gyula, Berta Gyula. Tanonciskola látogatók: Berger Manó, Koncz József, Tóke József, Gut Soma, Bricht Jenő. Műhelyvizsgálók: Rechnitzer Rezső, Bakó Roland, Hirsch Dávid, Makai Géza, Simon Ferenc. Gyárvizsgálók: Keszler Aladár, Spiegel Rezső, Hammer Endre, Domanczyk Sándor, Csillag Ferenc.

A Tapolczavidéki Gazdakör Igazgatóválasztmánya folyó évi január hó 25-én, szombaton, délelőtt 9 órakor a kör hivatalos helyiségében az alábbi tárgyakban gyűlést tart. **Tárgyak:** 1. A múlt igv. gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Titkári jelentés a kör ügyforgalmáról. 3. Állásfoglalás a Balkán kereskedelmi szerződések ellen. 4. Felírás az új adótörvény ellen. 5. Az 1913. évi költségvetés, munkaterv és az évi rendes közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása. 6. Folyóügyek és netáni indítványok.

Gazdasági háziipari tanfolyamok. A Tapolczavidéki Gazdakör a földművelésügyi miniszter segítségével Tapolczán a kefe és cirokkötésből, Lesencetomaj községben pedig kosárkötésből háziipari tanfolyamot rendezett Mindkét tanfolyam, amelyre igen sokan jelentkeztek, f. hó 14-én nyílt meg.

Hány hét a világ? A szorgalmas újságolvasót naponként jobbra-balra dobálják hiteben a lapok hírei. Egyik nap azt jósolják, hogy megszűnik a háboruszkodás, másik nap azt jósolják, hogy még újabb erővel kitör az. Legjobb, ha azt az elvet valljuk, hogy nem kell félni és előre rettegni semmitől: de készen kell lenni mindenre. A téli háboruszkodás igen ritka dolog. Mária isten is fázik a 20—25 fokos hidegben, s rendszeresen csak márcziusban szokot killepni a sikra téli szállásából.

Rendelet a bérkocsikról. Mint halljuk Karácsony Kálmán főszolgabíró megfizta Báthori József tapolczai rendőrbiztost, hogy készítsen tervezetet Tapolczán a község belterületén létesítendő bérkocsi-állásról. Ezzel egyidejűleg rendezik a vasuti állomáson minden érkező vonathoz kötelező bérkocsiállást is.

A Rákóczi-asztaltársaság kebelében alakult dalárda a múlt héten bocsátotta ki, folyó hó 26-án a Pannónia szálloda nagytermében tartandó hangversenyére igazán izléses meghívóját. A hangverseny iránt ugy helyben, mint a vidéken élénk érdeklődés mutatkozik. Jegyeket előre lehet váltani Marton Rezsőnél a Gazdasági takarékpénztárban.

Farsangi naptár. A Tapolczai Polgári Leányiskola növendékeivel f. hó 29-én, szerdán, este fél 7 órakor a Pannónia szálloda nagytermében műkedvelői előadást rendez. A Tapolczai Ipartestület febr. hó 1-én tartja a Tapolczai Iparosok Dalköre közreműködésével a Balaton szállodában farsangi táncmulatságát. — A Tapolczai Kath. Kör február 2-án a Pannónia szálloda nagytermében rendezi táncmulatságát.

Téli sport. A tapolczai Tenniszező-társaság a vasuti állomás mellett, az eddigi helyen, korcsolyapályát készített, amelyen Téli apó jóvoltából, a múlt héten élénk élet támadt. A kellemes és egészséges sportot kedvelők naponként nagy számban keresik fel a pályát; este villamos világítás mellett is tovább folyik a vidám sportüzés.

Befagyott a Balaton. A múlt hét folyamán a Balaton egész hosszában befagyott. A befagyott tó természeti jelenségeit, valamint a balatoni halászatot több fővárosi fiatal kutató tudós készül tanulmányozni. A kutatók közül első lesz dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár, a geológiai intézet igazgatója, aki a Balaton és vidékének legalaposabb ismerője és legteljesebb búvároja.

Készülnek a járdák. Igaz, hogy a járda kötelező készítéséről szóló rendelet végrehajtása a beállott havazás miatt kissé késik, mégis már a legtöbb mellékutcában is fel vannak hintve a gyalogjárók. Az alkalmassabb idő bizonyára meghozza, hogy minden ház előtt lesz gyalogjáró és nem leszünk kénytelenek bokáig erő sárban járni. Mégis haladunk.

Magyar borkivitel az osztrák hivatalos statisztika szerint: 1912. évi januártól szeptember végéig 857.853 metermázsas hordóbort szállítottak Magyarországból Ausztriába, míg megelőző év hasonló időtartama alatt 451.742 mmázsát. A többlet tehát 406.111 mmázsas.

Magyarok a bolgár kertészek helyén. A balkáni háború miatt árván meredt az előnyösen fejlődött bolgár kertészet. A bolgárokat hazaszólitotta a háború. Az ő bevált termelési rendszerüket a földművelésügyi miniszter a magyar néppel akarja megkedveltetni. A miniszter már leiratot is intézett a nagyobb városokhoz, hogy állami támogatással létesítsenek ilyen kerttelepeket és majd az állami közegyek kitanítják a jelentkezőket a bolgár kertészetre.

Új távirtdahivatalok Zalamegyében. — Ujabb, igen helyesen, a távirtdahivatalok szaporításához látott a kereskedelemügyi miniszter, illetőleg a posta- és távirtda vezérigazgatóság. A kerületi igazgatóság ezen irányban tett fölterjesztéseit a lehetőségig a rendelkezésre álló hitel keretein belül figyelembe veszi. A pécsi posta és távirtdaigazgatóság előterjesztésére már január havában Zalavármegyének két községe, Zalaber és Muraszterdahely vonatnak be a távirtdahálózatba.

A harang legendája. A hívőknek istentiszteletre való egybehívására a harangot a VII. század eleje óta használják. Azelőtt kikiáltók, kürtösök hívták össze a híveket, sok esetben keréplővel jelezték az egyházi szertartás megkezdését, a hogy faluhelyen ma is divatban van. Az első a mai haranghoz hasonló összetételű és alaku harang Kampániában, a nólai székesegyház tornyában nyert elhelyezést. A harang feltalálójául a nagy tudású és jámbor Paulinus püspököt említi a krónika A legenda szerint Paulinus püspök egyszer alkonyatkor gondolatokba merülve sétált az erdőben. A nap leáldozóban volt s a fák rezgő levelein izzott a nap sugar. Ment, mendegélt Paulinus, mignem egy tisztásra ért, melyet elborított a tengerdek virág. Csodálatos béke lebegett az egész tájon. A püspök önkéntelenül összekulcsolta a kezét s így imádkozott: Ég és föld Ura, adj nekem jelet, hogy velem vagy

s velem maradsz életem utolsó percéig. — Ekkor a püspök valami rendkívül halk, finom muzsikát hallott maga körül. A tisztáson viruló kék harangvirágok az esti szelében ringani kezdtek és alig hallhatóan megkondultak. Ennek a pernek emlékére utóbb a püspök ércből egy nagy harangvirágot veretett, mely egy magányos kolostorban sokáig mint az első harang hívta misére a környék híveit.

Mozi Tapolczán. Skállát Dénes József ma este kezdi meg a Pannónia szállodában naponként tartandó mozi előadásait.

A kivándorlás ellenőrzése. A belügyminiszter 1715 sz. rendelete szerint, melyet a vármegye alispánjához intézett, mindazok a magán egyének és hatósági közegek, akik óvadék tételére kötelezett férfi személyek jogosulatlan kivándorlását, illetőleg ily célból való utrakeletet akként jelentik fel, hogy ennek alapján az utrakelet egyen elfogható — vagy kik bárkit az 1909. II. 3), 38 és 41. §-ában részletezett büntetendő cselekmények miatt feljelentenek: minden egyes feljelentett egyen után, ha az illető jogerősen elítéltetett, további intézkedésig 8—8 K. jutalmat kapnak. Az alispánt a rendeletnek minél szélesebb körben való közzétételére a miniszter felhívta.

Felsőbb leányiskola Nagykanizsán. Nagykanizsán egyesületi uton felsőbb leányiskolát szerveznek. Az iskolát a város vallás- és közoktatásügyi miniszterium szubvenciával támogatja. A napokban alakítják meg az egyesület tisztikarát.

A Balatoni Szövetség 1913. január hó 19-én, ma délelőtt fél 11 órakor Budapesten közgyűlést tart. **Tárgyak:** 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a szövetség működéséről. 3. Alapszabályok módosítása. 4. Jelentés a szövetség számadásairól és vagyonáról. 5. Az évi költségvetés megállapítása. 6. Előterjesztés a vasuti forgalom ügyében.

Az ideai sorozás. Hivatalos forrásból vett tudósítás szerint Magyarország területén az ideai fősorozás március elején kezdődik.

TUBERIN
ÖRKENY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszazerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetesre válhatik. A meghűlésből eredő köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézlélegzés és a légzőszervek harutos megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN** mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvetellel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. szám

Az Almádi Kör ma délután 3 órakor tartja Budapesten rendes évi közgyűlését.

Tombolajáték a képkiallításon. Lapunk külön cikkében méltatott képkiallítást, ma este 5 órakor tombolajátékkal zárják be, amelyen egy, esetleg több festményt fognak kisorsolni.

Megfagyott. A múlt szerdán a keszthelyi uton, Vonyarchoz közel, egy vándorlegényt az országút mentén lévő árokban megfagyva találtak. A szerencsétlen embert, kinek kilétét még nem tudták megállapítani, Keszthelyre szállították.

Öngyilkosság Nagykanizsán. Özv. Székely Lajosné nagykanizsai előkelő urinő f. hó 17-én a megtévelyodástől való félelmében felakasztotta magát, mire észrevették, halott volt.

Megszűnt a tihany-szántódi kompközlekedés. A Balaton életében igen jelentős szerepe volt valamikor a tihany-szántódi kompknak, amely az utolsó pillanatig a tihanyi apátság kitűnően jövedelmező tulajdona volt. Az utóbbi években jelentősen hanyatlott a komp forgalma és jövedelme úgy, hogy a tulajdonos tihanyi apátság Zala és Somogy megyék törvényhatóságaihoz fordult anyagi támogatásért, amit azonban mindkét helyen megtagadtak. A tihanyi apátság erre a kompjáratot végleg beszüntette és ezzel Tihany és Szántód között meg szűnt minden közlekedés. Ha a Balaton az élelmes németek, vagy a még praktikusabb angolok földjén terülne el, úgy ennek a hatalmas víznek a hátán száz és száz kisebb és nagyobb hajó siklana végig, de a magyar élehetlenség meg mindig ott tart, hogy alig van a Balatonnak 5—6 hajója. Szántód és Tihany között, ha a régi nagy forgalom meg is szűnt, de még mindig nélkülözhetetlen itt az átkeléshez szükséges közlekedési eszköz. Nemrég híre is járt, hogy hidat szándékoznak építeni erre a pontra, de hogy ebből a szép, amerikai izü tervből mikor lesz valami, az a lehető legmesszebb fekvő idők kérdése. A kompjárat beszüntetése, nagy távolságra toltta el a Balaton zalai partját a somogyi oldaltól és ennek a hátrányát igen sokan érzik, úgy hogy e miatt állandó most a panasz úgy Zalában, mind Somogyban. A közönség panasznának most a balatoni kikötők fölügyelősége is hangod adott. A balaton szövetséghez fordult azzal a kéréssel, hogy tegyen valamit a szántód-tihanyi átkelés érdekében. A balatoni szövetség vasárnapi közgyűlésén foglalkozik ezzel a kérdéssel.

Az egyhuzamos tanítás és az elemi iskolák. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ma körrendeletet intézett az ország valamennyi elemi iskolai igazgatóságához, amelyben az egyhuzamban való oktatás dolgát szabályozza. A körrendelet így szól: Az egyhuzamos tanítást általában nem és évről évre történő újabb elbírálás alapján kivételesen is csak ott engedhetem meg, ahol az egy osztályba (egy iskolába) beirt tanulóknak szambaveendő százaléka a községen kívül jelentékenyebb távolságra eső helyekről kénytelen az iskolába bejárni. Megjegyzem azonban, hogy az engedély megadását minden egyes esetben magamnak tartom fenn, s hogy a helyi viszonyok kényszerítő voltának valódiságáért a felelősséget minden egyes esetben a kir. tanfelügyelő ur lesz köteles vállalni. Hogy pedig a jelen tanévben megindult tanítás zavartalanul tovább folyhasson, átmenetileg megengedem, hogy azokban az iskolákban, melyekben ez idő szerint a tanítás egyhuzamban történik, a jelenlegi állapot a folyó tanév végéig fentartassék.

Földrengés Légrádon. Légrádról írja tudósítónk: F. hó 14-én éjjel 11 óra tájban, 15-én éjjel után 2 óra tájban és 16-án délelőtt háromnegyed 11 órakor földrengés riasztotta meg Légrád lakosságát. Különösen a legutolsó esetben voltak erős lökések érezhetők, melyeknek még látható nyomuk is maradtak némely helyen. Már a múlt év őszén jelentkezett Légrádon ez a félelmetes természeti tűnemény, mely akkor mintegy 25—30-szor ismétlődött.

Iskolai jégpálya. Az állami polgári fiúiskola udvarában a tanulók számára jégpá-

lyát készítettek. A pálya elkészítésének munkáját maguk a tanulók végezték Scholtz tanár ügybuzgó vezetése mellett. Szerdán délután óta vígan korcsolyáznak. A polgári leányiskola tanulói tornaórákat szintén ezen a jégpályán fogják tölteni. Most már csak az idő legyen állandóan kedvező, hogy az ifjuság minél tovább gyakorolhassa.

Az orvosi tudomány minden súlyos kór, de különösen az Epilepsia ellen lankadatlanul kutatja a biztosan gyógyító módszert. Igazán örvendetes, hogy orvosi szakkörök is mindjobban elismerik, miszerint az a gyógymód, melyet Dr. Szabó B. Sándor az Epilepsia gyökeres gyógyítására meghonosított, súlyos esetekben is kitűnően beválik. Csak kötelességet vélünk teljesíteni, midőn ezt t. Olvasóinak tudomására hozzuk. Gyógyulást keresőknek díjtalanul ad felvilágosítást Dr. Szabó B. Sándor rendelő Intézete, Budapest, Nagykörönd utca 18.

Az ellopott képek. A városunkban levő képkiallítás rendezői panaszt tettek, hogy 2 drb. 240 korona értékű kép ismeretlen módon elveszett. A csendőrség a tettest Horváth Ferencz pinczér személyében kinyomozta, kinél a 2. darab kép meg is találtatott. Nevezett a képeket Siklóson a kiállításon lopta el, hol mind pinczér volt alkalmazva és már Pécsten a lakásán ki is akasztotta s ott gyönyörködött az olcsón szerzett képekben, de nem sokáig.

A farsang legöregebb menyasszonya. Ha mások nem is, de a leányok csak igazat adnak, ha azt állítom, hogy Ángyán Erzsébet 68 éves özvegy asszony gyulakeszi lakos a farsang legöregebb menyasszonya, ki e hó 11-én eljegyezte magát Gergely Gábor 37 éves gyulakeszi lakos legénnyel és egymásnak örök hűséget fognak esküdni. A szegény legény nem tudom, hogy nem-e a rövid farsang miatt nem ért reá mást keresni, vagy talán neki is megtetszett az Örzse néni, mint a tapolczai szakácsnének a kisasszony udvarlója a báiban, vagy tán takarékoságból cselekedte, mivel jegyesének már csak talán 4 foga van s így nem tesz sok kárt a husételekben, a mi ugyis drága.

A mértékhitelítés új rendje. A mértékhitelítésről szóló 1907. évi V. t. o. végrehajtási utasítása nem felelvén meg teljesen a gyakorlati élet követelményeinek, a kereskedelmi miniszter azt most új rendelettel cserélte fel, amely az előbbinek rendelkezéseit több tekintetben módosítja. A hitelítésre kötelezettek a következőkben felsorolt újítások érdekelhetik. Szabályozza az új utasítás az időszakos hitelítés idejét, amidőn a két évi időszak kezdetül a hitelítés évét követő naptári év első napját tűzi ki. Hitelítésre kötelezett új mérőeszközök gyanánt a vastagság—mérőket és viteldíjjelzőket (taxameter) jelöli meg. Félreértések elkerülése okából világosan kimondja az új rendelet, hogy a mértékhitelítők nincsenek felhatalmazva a felektől hitelítési díj, napidíj, fuvar költség, vagy bármily címen, készpénzt átvenni. A hitelítési díjak mind eddig, ezután is postatakarék-pénztári uton fizetendők be. Az eddigi gyakorlatot önti írott szabályba a rendelet, amidőn kimondja, hogy amíg a fél a postatakarék-pénztári befizetésről kapott elismervényt a mértékhitelítő hivatalnak be nem mutatja, azaz amíg a hitelítési díjnak előre történt lerovása nem igazoltatott, addig a bemutatott mértékek hitelítési bélyeggel el nem láthatók. Új a rendelet azon része, amely a vasúti vállalatokra nézve a díjak év végi, egy összegben való lerovására való jogosultságot állapítja meg. Az eddig fennálló azon rendelkezés, amely kimondotta, hogy amennyiben a felek nem a területileg illetékes, hanem más, közelebb fekvő mértékhitelítő hivatalnak akarnak igénybe venni, a kérvények e hivatalhoz nyújtandók be, akként módosul, hogy a kérvények a területileg illetékes hivatalhoz küldendők. Az új szabályozás legfontosabb újítása azonban az, hogy az időszakos hitelítésért fizetendő általánjdíjazást megszüntette és az időszakos hitelítés alkalmával fizetendő díjakat az első hitelítés-

sért fizetendő díjakhoz hasonlóan darabonként és az utóbbi díjakkal egyenlő magaságban állapította meg.

Nyilvános köszönetek.

Nagyságos Ley József prépost-plébános ur a kórház javára 50 koronát volt szives adományozni; köszönetünk nyilvánítása mellett az összeget elhelyeztük.

Tapolca, 1913. január 13.

Cséby Árpád
h. pénztáros.

Horváth Jenő
főjegyző.

A Tapolczai Kath. Nőegylet ez évi béli jövödelméből a kórházegyletnek 250 koronát juttatott.

A kegyes adományokért ez uton mond hálás köszönetet

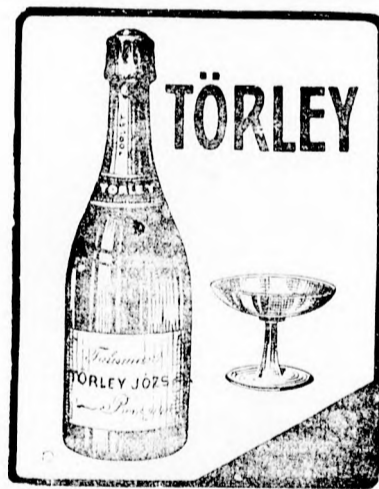
az Elnökség.

Értesítés.

Alulírott ezennel van szerencsém közzétenni, hogy *Oblatt és Vámos* uraktól a Pannónia kávéházat Tapolczán megvettem s azt február hó 1-én átveszem, kérem tehát a nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket febr. hó 15-ig nálam bejelenteni sziveskedjenek, mert ezen időn túl felelősséget nem vállalok.

Popper Gyula

a Pannónia kávéház tulajdonosa
Tapolczán.

ELADÓ VENDÉGLŐ TAPOLCZÁN.

Özv. Kovács Györgyné-
féle vendéglő a piactéren, teljes felszereléssel
:: együtt eladó. ::

Továbbá Sztgyörgyhegyen
HATKATASZTER HOLD
OJTVÁNY-SZÓLÓ
pincével és teljes berendezéssel együtt eladó.

Bővebbet özv. Kovács
Györgyné Balaton-szálloda.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasztalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **Réthy név.** 1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 K. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el!

A taliándörögdi evangélikus egyház

TELJESEN ÚJ ISKOLA ÉS TANÍTÓLAK

épületének tervrajzát az érdeklődő építési vállalkozók Taliándörögdon megtekinthetik január hó 28-ig. A munkálatokra ajánlkozók zárt írásbeli ajánlataikat a helyszínen február 1-ig adhatják be. Vállalkozni lehet az összes munkálatokra együtt, de az egyes munkálatokra külön is. :

VINCELLÉRT

szakavatott, megbízható fiatal házasember 3-4 hold szőlő önálló kezeléséhez ::

JÓ FIZETÉSSEL
április 24-iki belépéssel
KERESÉK.

Cím a kiadóhivatalban.

9—1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbírósnak 1912. V. 325. számú végzése által Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár végrehajtó javára a Szentgyörgyhegyen 642, 3000, 1200 kor. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírónilag felül és lefoglalt és 830 kor. 04 fillére becsült üres hordók, pálinkafőző kazán és 12 darab csántérfából álló ingóságoknak

nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis Szentgyörgyhegyen leendő eszközlésére 1913. év január hó 24. napjának délután fél 3 és fél 4 órája határidőül kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcaza, 1913. évi január hó 6. napján.

Kerkápoly, bir. vhajtó.

7571/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint az ifju Rác József kékkuti lakos végrehajtónak Rác István és neje Heiter Teréz kékkuti lakos végrehajtást szenvedő elleni 230 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a kékkuti 218. sztkvben 232. hrsz. nagykúti rétből Rác Istvánt illető B. 11., 14., 15. a. $\frac{3}{30}$ részre 64 koronában, a kékkuti 278. sztkvben $\ddagger$ 219. hrsz. nagykúti szántóföldből ugyanazt illető B. 10., 12., 13. a. $\frac{3}{30}$ részre 12 koronában, a kékkuti 219. sztkvben 231. hrsz. nagykúti rétből ugyanazt illető B. 13., 15., 16. a. $\frac{3}{6}$ részre 84 kor., a kékkuti 28. sztkvben $\ddagger$ 227. hrsz. nagykúti szántóföldből ugyanazt illető A. 2., B. 2. a. $\frac{10}{40}$ részre, azonban a P. 5. a. holtig tartó hasznélvezeti jog feltétlen fenntartásával 13 kor., a kékkuti 197. sztkvben 89. hrsz. B. 7., 9., 10. a. ugyanannak nevéen álló belteleki kertre 6 kor., a kékkuti 197. sztkvben ugyanannak nevéen álló 86. hrsz. ház, udvar és kertre 800 korona, végül a kékkuti 310. sztkvben Rác István és neje Heiter Teréz nevéen álló 241. hrsz. nagykúti rétre 120 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi február hó 13. napjának délelőtt 10 órája Kékkut községhezahoz, alulírt telekkönyvi hatósághoz kintüzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak $20\frac{1}{6}$ -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételel hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt tkvi hatóságnál és Kékkut községhezahoz betekintethők. Tapolcaza, 1912. november hó 17.

Papp, sk. kir. jbiró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

6833/tkv. 1912. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajtónak Komjáti Péter tapolczai lakos végrehajtást szenvedő elleni 286 kor. 53 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a tapolczai 3017. sztkvben 2573. hrsz. kisberki rétből Komjáti Pétert illető $\frac{1}{3}$ -ad részre 87 koronában és Komjáti Péter nevéen álló következő ingatlanokra a tapolczai 308. sztkvben I. 328/b. hrsz. ház és udvarra 800 koronában, 345/b. hrsz. belteleki kertre 6 koronában, 1059/b. hrsz. kemencénél levő kertre 1 koronában, 1597. hrsz. kukollai kertre 3 koronában, 2022. hrsz. koldustelki szántóföldre 41 koronában, 2578. hrsz. kisberki rétre 87 koronában, 2729. hrsz. almafai rétre 58 koronában, 3822. hrsz. billege melletti I. dülői rétre 196 koronában, 4164/b. hrsz. érthi és kégtátközi rétre 85 koronában, 4255/b. hrsz. kertaljai rétre 46 koronában, 4804/b. hrsz. alsóprágai uton aluli szántóföldre 51 koronában, 5384. hrsz. gátvereti szántóföldre 135 koronában, 5385. hrsz. gátvereti szántóföldre 131 koronában,

5424/10. hrsz. haraszi szántóföldre 109 koronában, a tapolczai 354. sztkvben I. 3097. hrsz. mogyorósali és murvagódi szántóföldre 59 koronában, 5355. hrsz. felsőprágai uton felüli szántóra 83 koronában, 5405. hrsz. gátvereti szántóföldre 88 koronában, 948. hrsz. kertre 5 koronában, végül az 5424/5. hrsz. haraszi szántóföldre 109. koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi január hó 29. napjának délelőtt 10 órája alulírt telekkönyvi hatósághoz kintüzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak $20\frac{1}{6}$ -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételel hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Tapolca községhezahoz betekintethők.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcaza, 1912. október hó 25.

Papp s. k., kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

MILLIÓK
használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
:: göres, számarköhögés ellen. ::

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

6500 elismerőlevél orvosoktól
:: és magánosoktól. ::
Kiválóan kellemes ízletes bonbonok.
20 és 40 filléres csomagokban és 60
filléres dobozban kapható minden
gyógyszertárban és drogériában.

ELADÓ SZŐLŐ.
DISZELBEN, HALAGOS-HEGY
LEGSZEBB PONTJAN

5600 □-öl ojtvánnyal beültetett fele-
részben 3, 2 és 1 éves szőlő, pince,
présház, 1 szoba és felszerelés ked-
vező fizetési feltételek mellett szabad-
kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

HIRDETMÉNY.
A KOSSUTH LAJOS-
UTCÁBÁN EGY
ÜZLETHELYISÉG

hozzátartozó három szobás lakás, egy
pince és a tetején lévő magtárral
együtt 1913. év szeptember 29-től
kezdve kiadó. — Értekezni lehet ott
:- helyben a tulajdonossal, :-
BUZÁS FERENCCEL.

Tapolcza nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény.

4113—912.

A járási Főszolgabíró ur 7028—
912 sz. rendeletére hivatkozással köz-
zé tesszük, hogy köteles minden ház-
tulajdonos járdát csinálni, s a meglevő-
t jókarban tartani és tisztogatni. —
Erről a háztulajdonosok oly hozzáá-
dással értesítetnek, hogy aki 15 napon
belül a járdáját el nem készíti, s aki
a meglevőt nem tisztogatja, — a Fő-
szolgabíróságnál egyenkint, névszerint
fel fognak jelentetni, hol szigorú büntet-
és vár a mulasztókra; — a rende-
let teljesítésének ellenőrzésével a köz-
ségi rendőrség megbízott.

4058.—912.

A 11851. ni. 1012. számú várme-
gyei szabályrendelet határozataihoz
képest 1913. évi január hó 1-től kez-
dőleg a háztartási (belső) cselédek-
nek a szolgálatba való belépése és
kilépése, valamint a szolgálati szerző-
dés meghosszabbítása a szolgálati idő
feltüntetése mellett a gazda vagy meg-
bízottja által a községi előljáróságnál
nyilvántartás céljából haladéktalanul
bejelentendő.

Ha a cseléd szolgálatból történt ki-
lépés után más községbe szegődött el,
kilépését személyesen tartozik bejelen-
teni.

A bejelentés szóban, vagy e célra
nyomtatott bejelentő lapokon a **rend-
őrségnél** teendő meg. A bejelentésre
szolgáló lapok ugyanott, valamint a
cselédszerzőknél díjtalanul kaphatók.

A be és kijelentés minden szolgál-
latadó gazdára kötelező, — az ellene
vétők 100 koronáig terjedhető pénz-
büntetéssel büntethetők.

Tapolcza, 1912. december 26.

Horváth Jenő
főjegyző.

Mojzer Endre
bíró.

PALMA

a valódi

KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

ELADÓ EGY JOKARBAN
LEVŐ EBÉDLŐ- ÉS
HÁLÓ-SZOBA
BERENDEZÉS

Cim a kiadóhivatalban.

Egy okos fej
minden alkalommal

Dr. OETKER-féle vanilín-cuk-
rot á 12 fill.
használ a drága vaníliaeső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészták, kakaó
és tea, esoko-
ládé és krémek,
kuglupf, már-
tások, tejs in,
pudding és tor-
ták részére.

Finom vagy porcukorral keverve min-
dennemű tészta behintésére páratlan
rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk
császármarzsa stb.

1 csomag á 12 f. pótol 2—3 csövet.
Mindenütt kapható millió recepttel.
Tészták sütéséhez csak a VALÓDI
Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

U.K. TEAS
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
A VILÁG
LEGJOBB
TEAI

ANCOL KIRÁLYI
UDVARI TEA

Főraktár POPPER GYULA Tapoleza

ÉRTESÍTÉS.
Tisztelettel tudatjuk az érde-
kelt gazdaközönsséggel,
hogy a tavasz folyamán

MÜTRÁGYA

árusításával is foglalkozunk.
— E cikkekből nagy meny-
nyiséget tartunk raktáron u.
m.: superfoszfát, thomassalak,
káli és chili-salétrom minden-
kor a kellő időben a leg-
mértányosabb árak s feltételek
mellett fog a n. é. gazda-
közönsség rendelkezésére állni.
Tisztelettel

Lustig József és Fia,

Balatonmelléki Takarékpénztár Részvénytársaság
 az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye
 a cs. kir. szab. Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) főügynöksége
T a p o l c z a n.

MEGHIVÓ.

A BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
T A P O L C Z Á N,

folyó 1913. évi február hó 2-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívom

Tapolcza, 1913. január hó 4-én.

Takács Jenő
elnök.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYSOROZATA:

1. a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése, 2. az igazgatóságnak 1912. évet illető jelentése, 3. a zárószámadások előterjesztése, 4. a felügyelő-bizottság jelentése, 5. a mérleg megállapítása és a felmentvény érdemében hozandó határozat,	6. a rendelkezésre álló nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal, 7. 2 felügyelő-bizottsági tag választása, 8. esetleges indítványok tárgyalása. Tapolcza, 1913. január hó 4-én.

Az igazgatóság.

Az 1912. évi eredeti zárószámadások és vonatkozó jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1912. december 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	K	f		K	f
Pénzkészlet	205136	13	Részvénytőke	1024000	—
Leszámított váltók	2825921	01	Tartaléktőke	146000	—
Jelzálogkölsön	840855	—	Rendelkezési tartaléktőke	7500	—
Lombardkölsön	58690	—	Betétek	2298172	54
Értékpapír	124029	80	Viszontleszámitott váltók	1136749	71
Ingatlan	20010	—	Tőkésített betétkamatok fizetetlen 10%-os adója	4235	47
Folyószámlák fedezettel (egyenleg)	664765	34	Átmenő kamatok	31466	02
Keszthely—tapolczai h. é. vasút törzsrészvénye	350	—	Fel nem vett osztalék	250	—
Butor és felszerelés	4900	—	1912. évi nyereség	126098	86
Hátralékos kamatok	18636	80			
Viszontleszámitott váltók után előre fizetett kamat	7311	20			
Előlegek	565	32			
Hátralékos értékpapír kamat	3302	—			
	4774472	60		4774472	60

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla az 1912. évről.

KÖVETEL

K ö l t s é g e k	Összeg		J ö v ö d e l m e k	Összeg	
	K	f		K	f
Tőkésített és folyó betétkamatok	88392	65	Nyereség áthozat 1911. évről	9667	22
Adók és illetékek . . . . . 10% adója	8839	26	Rendes kamatok	321470	15
Igazgatóság, felügyelőbiz. és tisztviselők fizetése	23645	34	Késedelmi kamatok	6285	01
Különféle költségek	25449	—	Értékpapír kamatok	6479	—
Butor és felszerelés leírása	6294	18	Lakbér	1400	—
Viszontleszámitott váltók kamata	884	12	Jutalékok, díjak, nyomtatványok, Generali főügy- nökség hozadéka	5416	07
Nyugdíjbiztosítás	69151	60			
Behajthatatlan követelés	1801	14			
Tiszta nyereség	126098	86			
	350717	45		350717	45

Tapolcza, 1912. év december 31-én.

Glazer Sándor
igazgató.

Téts Károly
titkár.

A könyvelésért: *Faragó Leó*
Grosz Miksa

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Berger Manó, Biró Ignác, Csígyó Ferenc, Hirsch Lipót, ifj. Lessner Mór, Lustig Ferenc, Pollák Adolf, Schütz Zsigmond, Dr. Varjas Gábor, Weiler Kálmán.

A fenti számadást megvizsgáltuk s azt a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1913. év január hó 18-án.

Báró Puteáni Géza
felügy. biz. elnök.

Ley József
felügy. biz. tag.

Szentmiklóssy Gyula
felügy. biz. tag.

MEGHIVÓ.

A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság,

folyó évi február hó 2-án vasárnap délután 3 órakor saját helyiségében tartja

ötödik évi rendes közgyűlését,

ezen közgyűlésre a t. részvényeseket ezennel meghívom

Szezemszky Gyula
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két rész- ványának ismertetése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztására tett indít- felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Az eredeti zárszámadások és jelentések a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

TARTOZIK

Mérleg számla 1912. december 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	összeg		T e h e r	összeg	
	korona	fillér		korona	fillér
Pénztári készlet	104718	91	Részvénytőke	300000	—
Váltók*)	1688451	58	Tartalékalap*)	30000	—
Értékpapírok	16040	—	Betétek	1329033	36
Felszerelés	5470	—	Viszleszámított váltók	697990	—
Adósok fedezettel	607277	02	Átmeneti kamat	17105	—
Előlegek	1623	60	Letétek	19307	67
Viszontleszámított váltók után előre fizetett kamat	8284	50	Fel nem vett osztalék	370	—
			M. kir. kincstár	1602	40
			Hungária	1331	89
			Nyeresség (áthozott	3530 K 14 f.	
			(folyó évi	31595 K 15 f.	
				35125	29
	2431865	61		2431865	61

*) Jelzálogilag biztosítva 500.000 korona.

*) Az idei hozzájárulással 39.000 korona lenne.

TARTOZIK

Veszteség és nyereség számla 1912. december 31-én.

KÖVETEL

K ö l t s e g	összeg		J ö v e d e l e m	összeg	
	korona	fill.		korona	fill.
Kezelési költség	2511	65	Váltó kamat	137718	13
Tiszti és szolga fizetések	13299	81	Folyószámla kamat	26261	44
Házbér	1800	—	Részvény átírás	18	—
Felszerelésből 10 % leírás	610	—	Értékpapír kamat	586	43
Váltóból leírás	1550	—	Mult évről áthozott nyereség	3530	14
Betét kamat	46086	69	Késedelmi kamat	1828	65
Viszleszámított kamat	56717	16	Hungária jutaléka	1864	68
Betét kamat adó	3933	82			
Adók és illetékek	7665	27			
Nyugdíj biztosítás	805	28			
Árfolyam különbözet	1702	50			
Nyeresség (áthozott	3530 K 14 f.				
(folyó évi	31595 K 15 f.				
	35125	29			
	171807	47		171807	47

Tapolcza, 1912. december 31-én.

Kardos Ödön
könyvvezető.Merkly Antal
igazgató.Marton Rezső
h. igazgató.

Megvizsgálta és helyesnek találta:

Tapolcza, 1913. január 13-án.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG.

Knortzer György
felügy. biz. elnök.Fekete Gáspár
felügy. biz. tag.Gschwentner Géza
felügy. biz. tag.Kéry Gyula
felügy. biz. tag.Lőke Árpád
felügy. biz. tag.

MEGHIVÓ.

A TAPOLCZAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
LXIII-İK ÉVI
RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1913. évi február hó 2-án délelőtt 10 és fél órakor saját helyiségében tartja meg,
melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívom

Forster Elek
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése az 1912. üzletévet illetőleg
3. Az évi mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hovaforrdítása és a felmentvény érdemében hozandó határozat.
4. Az alapszabályok 3., 34. és 41 §-ainak módosítása.
5. Az igazgató javadalmazásának és az igazgatósági tagok jelenléti díjának megállapítása.
6. Egy felügyelő bizottsági tagnak egy évi időtartamra leendő megváltása.
7. Az alapszabályok 21. §-a értelmében beadott indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleget 1913. évi január hó 19-től kezdve, a részvényesek az intézet hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetik

TARTOZIK

Mérlegszámla 1912. december hó 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V a g y o n	Összeg		Főkönyvi lapszám	T e h e r	Összeg	
		K.	f.			K.	f.
174	Pénztár			179	Részvénytőke	1200000	
193	Intézeti ház			2	Rendes tartaléktőke	120000	
223	Leszámított váltók*			201	Különleges „ „	130000	
176	Kamatkozó jelzálogkölcsonök	948429	10	90	Értékpapír árf. különbözet tartalék	10000	1460000
194	Törlesztés „ „	560383	47	202	Betétek könyvecskékre	3163546	08
177	Lombard kölcsönök			226	„ folyószámlára	5596872	3219514 80
221	Adósok folyó számlán			214	Viszont leszámított váltók	1048353	
163	Értékpapírok	332468	60	180	Engedményezett jelzálogkölcsonök	80869	70
195	Vasúti részvények			225	Értékpapírokra felvett lombard kölcsön*	1300000	
196	Hátralékos kölcsön kamatok	30680	26	215	Hitelezők	695	98 1268918 68
77	„ értékpapír „	6331	64	203	Előre fizetett átmeneti kamatok	43724	61
197	Előre fizetett viszesz. váltó kamatok	5856	15	204	Tőkésített kamatok fizetetlen adója	5106	99
118	„ „ engedményezett jelzálog „	1689	63	216	Fel nem vett osztalék	38	48869 60
198, 199	Nyugta bélyeg	84	54	220	Mult évről áthozott jövödelem	10157	84
222	Óvás előleg	329	02	220	Ez évi tiszta jövödelem	140085	60 150243 44
178	Butor felszerelés	1800					
200	M. kir. postatakarékpénztár						
	*) Ebből jelzálogilag biztosítva 788.860 kor.				*) Az Osztrák-magyar banknál.		
			6147546	52			6147546 52

TARTOZIK

Veszteség- és nyereségszámla 1912. december hó 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	K ö l t s é g	Összeg		Főkönyvi lapszám	J ö v e d e l e m	Összeg	
		K.	f.			K.	f.
210	Tőkésített betétkamatok	104816	15	220	Mult évről áthozott s már megadózott jövödelem		10157 84
186	Kifizetett folyó betétkamatok	8297	28	183, 190	Váltó, jelzálog, lombardkölcson és késedelmi kamatok	351256	74
209	Tőkésített és kifiz. betétkamatok adója	10679	62	217	Adómentes értékpapír kamatok	18364	28
168	Állami, megyei, közs. adók és illetékek	27236	73	225	Más intézetnél elhelyezett tőkék kamata	1767	84
182	Viszont leszámított váltó kamatok	77679	90	225	Folyó számla kamatok	29090	86
181	Engedményezett jelzálog „	4085	21	185, 187	Jutalékok	18535	23 419014 95
116	Igazgatóság illetménye	7000		184	Nyomatványok	296	76
117	Felügyelő bizottság „	800		134	Részvény átírás díj	140	436 76
156	Intézeti ügyész „	1000		153	Ingatlan jövödelem		4848 20
205	Tisztviselők és szolgáló „	24241	65				
	Leírások:						
68	Az értékpapír számlán árfolyam különbözetért	2825	40				
227	Az értékpapír számlán eladott zálogleveleken szenvedett veszteségért	3250					
227	Az értékpapír számlán két darab Központi Hitelbank részvényért	2000					
178	A butor számlán	200					
193	Az intézeti ház számlán	2000					
99	A váltó számlán	100	10375	40			
187	Kezelési költségek	5586	77				
152	Helyiség bér	700					
211	Nyugdíj biztosítás	1715	60	8002	37		
220	Tiszta jövödelem			150243	44		
			434457	75			434457 75

Tapolcza, 1912. december hó 31-én.

Szücs Jenő
titkár.

Grosz Dezső
főkönyvvezető.

A Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága:

Dr. Fischer Berger. Frisch. Dr. Deák. Handlery Gusztáv. Dr. Löke. Lessner József. Lessner Samu. Lessner Sándor. Marton. Steiner Lipót.

A fenti »Mérleg-számlát« és »Veszteség- és nyereség-számlát« átvizsgáltuk és azt a törvényben előírt rendelkezések szerint felállítottuk találtuk.

A Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság Felügyelő Bizottsága:

Acs Ferenc elnök.

Csigó Ferenc.

Nagy Aladár.

Takács Jenő.

HIRSCH JÓZSEF
hentes üzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.
Friss sertéshus, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.
Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.
Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbászt, párisi és sza-
faladé.

Legolcsóbb napi árak!

Az elhalt özv. Huppán Ferencné
házát

(Kisfaludi-utca 7. sz.) az örökösök
szabadkézből eladják.

Megbizott Huppán Gyula.

Bogdán Józseftől megvett
házat (Kinizsi-utca 6. sz.)

szabadkézből eladom.

Huppán Gyula.

A sümegi és a keszthelyi utban
házhelynek alkalmas

föld eladó.

Bővebbet Huppán Gyula.

**BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK**
ezelőtt Máriacelli-cseppek

több mint 30 esztendő óta
ugy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. — E cseppeknek
utólrhetően jól hatása van emészté-
si zavaroknál, azután páratlan **gyo-
morrontás, gyomorgörzés, székrekedés,
fej- és gyomorgörzés, émelygés,
szédülés, hányás, álmatlanság, kólika,
vérszegénység, sápkór stb. ellen.**

Kapható minden gyógyszerárban. Egy
nagy üveg K. 1.60, kis üveget — 90
fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üve-
get K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerár
a „Magyar Királyhoz“ BÉCS,
I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ugyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz
Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az
aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és uta-
sítsunk vissza minden utánzatot.

ELADÓ

nagyobb mennyiségű, közép-
minőségű egészséges

sarju-széna
Weiler Kálmán

hegymagasi gazdaságában.

Ujdonság! Remek! Ujdonság!

Fénykép élet-
nagyságban

vászonnapiéron leg-
izlésebb préselt papir-
kerettel (passepartoural)

CSAK 11 K

Megrendelhető:

DOMANICKY SÁNDOR

fényképésznél

TAPOLCZA, (saját ház).

A polg. fuiskolával szemben.

Évi hirdetések
előnyös áron.

ELADÓ
saját telepemen termelt elsőrendű
ojtvány

nagyobb mennyiségben. Ripária portalis alanyon rizling,
fehér mézes, ezerjő és sasza. — Ojtványaim ez évben
rendkívüli szépek, erőteljes hajtásuak és dus gyökérze-
tüek. Venni szándékozók azokat bármikor megtekinthetik.

FRANK BERNÁT

TAPOLCZA, Főtér, a Tapolczai Takarékpénztár ujonnan épült házában.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellátását és javítását, bor-
fejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!